

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LVI (50)
Štev. (Nº) 17

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
1º de mayo - 1. maja 1997

Evropski mesec kulture Ljubljana 1997

Slovenija je bila vedno ponosna na svojo kulturno udejstvovanje in življenje. Počeniš s Prešernom, Mohorjevkami, Slovensko matico, Filharmonijo itd. je kultura vedno držala korak z Evropo.

Letos je Slovenija postavila svojo kulturo spet v evropski okvir z velikim festivalnim vzdušjem *Evropski mesec kulture* v Ljubljani, ki bo potekal od maja do julija. Ob tej priložnosti so pripravili stopili v stik z vsemi kulturnimi organizacijami ali poznanimi posamezniki s prošnjo za sodelovanje, ki so ga večinoma tudi dobili.

Ljubljanske galerije, gledališča, predavalnice in drugi javni prostori (Grad, Cankarjev dom, javni trgi) bodo z dneva v dan menjavali programe, na katerih bodo Slovenci lahko prisostvovali odličnim stvaritvam slovenskega in evropskega duha.

Sodelovanje so obljubili slavni pevci kot so Pavarotti, Lipovškova, dirigenti (Kobayashi, Haselbeck itd), virtuozji (bratje Lorenz), orkestri (češki, dunajski) pa tudi jazz, rock ali japonski bobnarski orkester itd.

Predvajanih bo več dramskih del, oper, baletov, filmskih predstav in razstav fotografij, prikazane bodo umetniške razstave po vseh galerijah, klasične, retrospektivne ali moderne, (Pilon, Mušič, Ciuha). Na Bledu bo konferenca PEN klubov, v Ljubljani pa več predavanj in razpravljaj. In še in še. Izšle bodo tudi publikacije o slovenski kulturi, antologije in zborniki, v muzejih bodo razstavljene razne zbirke (npr. etnografske).

K temu delu so bili pritegnjeni tudi Slovenci po svetu s svojim kulturnim doprinosom Sloveniji in Evropi. Organizacijo zanje je prevzelo društvo Slovenija v svetu, v

Argentini pa je bila za ta prikaz zadolžena Slovenska kulturna akcija.

Program, ki še ni dokončno izdelan, je okvirno sledeč:

Pod naslovom **KULTURNA USTVARJALNOST SLOVENCEV V DIASPORI** bo 3. junija v atriju frančiškanskega samostana likovna razstava, izbor del starejše generacije: France Gorše, Bara Remec, Božidar Kramolc, Ivan Ahčin, Aleksa Ivanc, Marjanca Savinšek, Milan Volovšek in Stanislav Rapotec. Ob odprtju bodo govorili predsednika SVS Boštjan Kocmur in SKA arh. Marjan Eiletz ter umetn. zgod. Verena Koršič Zorn.

3. junija bo znani odkrivalec zamolčane literature prof. France Pibernik obdelal naše zdomsko propovedništvo z referatom pisatelja Zorka Simčiča. Univ. prof. dr. Helga Glušič bo v torek, 10. junija pregledala zdomsko poezijo, (združeno z recitacijami Pavči Maček Eiletzeve), v torek 17. dr. Edo Škulj glasbeno ustvarjanje, naslednji torek 24. junija prof. dr. Bruno Korošak o škofu Baragi in v torek, 1. julija Tine Debeljak o pomenu Slovenske kulturne akcije. Vsa predvajanja bodo v dvorani frančiškanskega samostana. Pri tem bo mogoče še prikazati nekaj glasbenih samospelov naših pevcev v Ljubljani.

Gotovo je to velik dosežek zdomskega kulturega prizadevaja. S tem bo spet dana možnost, da bodo v matični domovini spoznali naše delovanje, ga pravilno ocenili ter postavili v sklop slovenske in evropske kulture.

TD

Zgodilo se je v Sloveniji

ODSTOPILO SLOVENSKE
VELEPOSŁANIK V VATIKANU

DIPLOMATSKI ODNOSI MED
SLOVENIJO IN EKVADORJEM

28. aprila je odstopil slovenski veleposlanik v Vatikanu Štefan Falež. V času, ki je bil za Slovenijo izjemno pomemben, je odlično opravljal delo veleposlanika in prispeval k razvoju odnosov med Slovenijo in Svetim sedežem. S svojo učinkovitostjo in dobrimi povezavami v Vatikanu je prispeval k uspehu obiska papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji.

V ministrstvu za zunanje zadeve pričakujejo, da bo veleposlanik Falež opravljal svoje delo do konca junija, potem pa bo vlada imenovala novega veleposlanika.

SLOVENSKE MISIJE V ALBANIJI

V humanitarni akciji v Albaniji bo Slovenija sodelovala s sanitetno enoto na ravnji bataljona, v kateri bo 27 vojakov. Slovenska enota bo stacionirana v Tirani pri poveljstvu in bo namenjena predvsem sanitetnim storitvam. V sanitetni enoti bodo pripadniki slovenske vojske, ki so že služili vojaški rok in so se za to akcijo prijavi prostovoljno.

KAJ BO V ARGENTINSKEM PARKU

Na eni od sej ljubljanskega mestnega sveta je svetnika Stanka Brezovarja zanimalo, kaj se bo zgodilo v Argentinskem parku. Bodo postavili spomenik argentinskemu generalu San Martinu ali slovenskemu generalu Rudolfu Maistru ali pa bo zmagala zamisel evangeličanske cerkve (večina parka je namreč njena last), da bi tam postavili spomenik Primožu Trubarju. Odgovora še ni bilo.

Prenova SKD

Člani sveta Slovenskih krščanskih demokratov so 22. aprila v Škofovih zavodih razpravljali o izrednem kongresu in programu prenove stranke, med drugim tudi na podlagi sklepov s sestanka predsednikov regijskih odborov v Novem mestu.

Člani sveta SKD so zavrnilo pritožbo Cirila Pucka na sklep o njegovi izključitvi iz stranke, sprejeli poslovnik o častnem razsodišču, razpravo o poslovniku o delu sveta pa so preložili na naslednjo sejo.

Predsedniki regijskih odborov so v ponedeljek soglašali, da naj bo izredni kongres stranke do konca junija letos ter da naj strateška usmeritev krščanske demokracije ostane enaka programu, sprejetemu na lanskem škofjeloškem kongresu. Tudi so obsodili „vsakršne anonimke in opozorili članstvo, naj jih ne obravnava“. Sklenili so tudi, da je treba prenehati z javnim izpostavljanjem stališč, ki stranki škodijo in niso bila sprejeta na organih stranke. „Vsi različni pogledi naj se izražajo znotraj pristojnih organov stranke,“ so se odločili.

Glavna tajnica Slovenskih krščanskih demokratov Hilda Tovšak je 25. aprila na novinarski konferenci napovedala, da se bodo v začetku prihodnjega tedna v Škofji Loki srečali vsi župani iz vrst SKD, ki se bodo pogovarjali o pripravah na lokalne volitve.

Prvi koraki nadškofa

DR. RODE - PREDSEDNIK
ŠKOFOVSKE KONFERENCE

Tiskovni urad Slovenske škofovske konference v Ljubljani je 25. aprila sporočil, da so se po posvečenju nadškofa Franca Rodeta slovenski škofje zbrali na 43. seji Slovenske škofovske konference, ki je bila v Kopru, 21. aprila letos, in na njej za novega predsednika SŠK soglasno izvolili ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolitana dr. Franca Rodeta, za podpredsednika pa koprškega škofa Metoda Piriha.

Škofje so tedaj začeli z načrtno pripravo na vseslovensko sinodo pred letom 2000. Po nadškofovi zamisli naj sinoda jasno in pregledno predstavi položaj v Sloveniji in oblikuje temeljna izhodišča za pastoralno delovanje v prihodnosti.

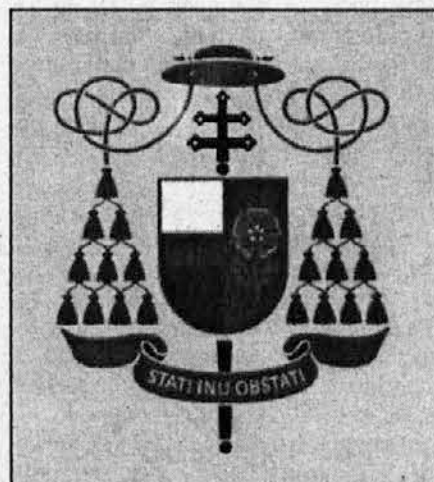
OBISK PRI MINISTRU ŠKOLČU

Minister za kulturo Jožef Školč ter ljubljanski nadškof Franc Rode sta se 23. aprila dolgo pogovarjala o vprašanih, ki zadevajo Cerkev in državo.

Med drugim sta se dotaknila obnove sporazuma med Cerkvijo in državo o arhivskem gradivu in cerkvenih arhivih, s čimer sta se oba strinjala. Nadškof Rode je priložnost izkoristil tudi za prošnjo kulturnemu ministrstvu za pomoč pri obnovi zlatih

baročnih oltarjev. Teh je v Sloveniji okoli 300. Njih obnova zahteva visoko strokovnost in je zelo draga. Školč se je strinjal, da je potrebno poskrbeti za ohranitev sakralne dediščine.

V zvezi z vprašanjem vračanja nekaterih nacionaliziranih cerkvenih objektov Cerkvi, ki ga je načel nadškof Rode, je nadškof povedal, da je minister Školč izrazil pripravljenost za sodelovanje pri pospešitvi procesa.

Grb nadškofa dr. Rodeta: levo polje v slovenskih narodnih barvah, na desni na modrem polju zlata vrtnica.

Republika Slovenija je 18. aprila postavila diplomatske odnose z Republiko Ekvador. Sporazum sta v Londonu podpisala tamkajšnja veleposlanika Slovenije in Ekvadorja, Matjaž Šinkovec in Patricio Maldonado.

KANDIDATURO SCHIFFRERJA
PODPIRAJO

V pismu Svetovnemu slovenskemu kongresu 21. aprila se vodja poslanske skupine SKD Miroslav Mozetič zahvaljuje vsem Slovencem iz petih celin sveta, ki podpirajo kandidacijo Marijana Schiffrerja za predsednika komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu.

Poslanska skupina SKD je v minulih dneh prejela pisne podpore iz vseh celin in tudi pisno podporo SSK ob kandidaturi Schiffrerja za vodenje komisije, ki naj bi posebej skrbel za stike med Slovenijo in pripadniki slovenskega naroda v zamejstvu in po svetu.

DRNOVŠEK V ŠPANIJI

Predsednika slovenske vlade Janeza Drnovška, ki se mudi na tridnevem obisku v Madridu, je 23. aprila sprejel kralj Juan Carlos. Drnovšek ga je povabil, naj obišče Slovenijo. Pred tem se je Drnovšek sestal s španskim premierom Aznarjem, vodjem socialistov Gonzalezom in drugimi.

Drnovšek iz Madrida odhaja z jasno podporo Španije, gostiteljice julijskega vrha zveze NATO, Sloveniji in njenemu vključevanju v NATO. Predsednik vlade, ki bo v prihodnjih tednih obiskal tudi Washington in London, je izrazil prepričanje, da slovenski kandidaturi ni nenaklonjena nobena članica Nata ter da se pogovori sedaj vrtijo okoli tega, koliko novih članic naj bi NATO sprejel v prvem krogu, ali bodo to tri ali jih bo več.

Tudi glede vključitve v Evropsko zvezo je Drnovšek dobil zagotovila Madrida, da bodo Slovenijo podprli. Do maja bodo tudi ratificirali sporazum o pridruženem članstvu Slovenije v EZ. Španija, ki Slovenijo pokriva z Dunaja, pa naj bi kmalu odprla svoje veleposlaništvo v Ljubljani.

PODPREDSEDNIKI DZ

Državni zbor je 23. aprila na tajnem glasovanju z 48 glasovi proti 28 podprl predlog komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve ter razrešil podpredsednico DZ Heleno Hren Vencelj (SKD). Prvi podpredsednik Pahor pa je že prej sam odstopil. Nato je državni zbor na tajnem glasovanju izvolil dva nova podpredsednika DZ: Andreja Gerenčerja, župana iz Prekmurja, iz vrst vladne LDS, in Miroslava Lucija iz vrst SDS, največje parlamentarne opozicijske stranke.

Ker so pri SKD menili, da ima lahko opozicija dva podpredsednika, so znova kandidirali Hrenovo. Nobeden od obeh kandidatov, Helena Hren Vencelj (SKD) in Ivan Kebrič (DeSUS), ni dobil potrebne večine, zato bodo morali volitve ponoviti.

Po STA

Slabše kot v terorističnih procesih leta 1946

Pod tem naslovom objavlja „Frankfurter Allgemeine Zeitung“, dne 21. aprila članka, ki ga je napisal o „državnih krivicah v Sloveniji“, Johann Georg Reissmuller. Zaradi aktualnosti posredujemo članek v celoti tudi našim bralcem. Zanimivo je, da naslednji dan po objavi ljubljansko „Delo“ članek kratko omenja pa se ob koncu hinavsko zgraža nad pranjem domačega umazanega perila na tujem. „Dela“ očitno ne zanima, kdo je perilo umazal, prav kakor mu tudi ni mar, da v današnji republiki Sloveniji ni politične volje, da bi prišlo do razčiščenja zgodovine in do poprave krivic. Boli jih resnica. In če zanj ni prostora v slovenskih medijih, je pač treba segati po mednarodnih, da v splošni megli, ki skuša prekriti Slovenijo, zgodovinska resnica ne izgine v močvirju starih laži.

Neprikrite državne krivice v Sloveniji
Johann Georg Reissmuller

Zaskrbljenost katoliške Cerkve na Slovenskem glede njenih materialnih posesti je pogosto pripomogla k osvetlitvi tega vprašanja. Čeprav je Slovenija že šest let samostojna in demokratična država, Cerkve še vedno čaka, da bi ji vrnilo gozdove in polja, katere ji je komunistični režim zaplenil po drugi svetovni vojni. Teh povračil Cerkve ne zahteva zaradi težnje po lastni, temveč ker bi njih vrednost omogočala ekumensko in karitativno delo pa vzdrževanje verskega tiska, šolstva in domov za ostarele.

A druge težave niso nič manj pereče. Vrški pouk je še vedno omejen na cerkve in cerkvene šole; v javni šoli zanj ni prostora. Za liberalnim argumentom o laični šoli se skriva resnični razlog: stari komunisti v različnih političnih preoblikah, ki imajo večji del oblasti še v svojih rokah, skušajo uveljavljati protiversko ideologijo, kot so jo oblikovali nekdanji komunisti kakor Edvard Kardelj ali Boris Krajgher. A nespremenjeni slovenski komunisti ne merijo samo na Cerkve: vse kar je bilo zaznamovano kot „sovražnik“ v komunistični Sloveniji, hočejo ohraniti še vedno v isti kategoriji.

Najznačilnejši primer je, kako gleda sedanja slovenska država na komunistični teror v preteklosti. Stara boljševiska linija vztrajno trdi, da so se komunistični partizani junaško borili za slovensko ljudstvo in da so bili domobranci in drugi protikomunisti izdajalci in kolaboracionisti s silami Osi. Na ta način naj bi bili nešteti množični umori, storjeni po partizanih, ki so pobili v letih 1941-1945 več Slovencev kot sovražni Italijani in Nemci, pravična in moralno neoporečna junaška dejanja - medtem ko je delovanje domobrancev presojeno kot zločinsko in nečastno.

S takimi razlogi še vedno zagovarjajo dejstvo, da zločini storjeni med drugo svetovno vojno, niso bili ne sojeni ne kaznovani. Le nekaj primerov je bilo sojenih po civilnem zakonu. Vendar partizanski poboji med drugo svetovno vojno niso bili edini, ki so ostali nekaznovani; prav tako je ostalo brez kazni sistematično kršenje človekovih pravic po vojni, kar pričajo množična grobišča. Žrtve niso bili le domobranci, temveč tudi taki, ki so se upali nasprotovati komunističnim odločitvam.

V enem od takih primerov je bil tarča ljubljanski škof Gregorij Rožman. Obsojen je bil v odsotnosti. Po vojni se je umaknil v Avstrijo in od tam v Ameriko, kjer je leta 1959 umrl. V osebi škofa Rožmana je hotela komunistična partijska „pravica“ obsoditi vse slovenske katoličane, kajti ob pričetku vojne se je pridružila partizanom le majhna skupina katoličanov iz kroga pisatelja Edvarda Kocbeka.

Rožman je vedno odločno zavračal boljševizem. Nove državne oblasti so ga obtožile, da je pomagal organizirati domobrance kot okupatorjeve pomožne čete, da je kolaboriral z Mussolinijem in s Hitlerjem in izdajal svoje ljudstvo. Brez dokazov in brez možnosti obrambe je bil škof 30. avgusta 1946 obsojen na 18 let prisilnega dela. V letih komunizma je bil postavljen

pred ljubljansko stolnico celo kamnit steber z napisom, naj bi na tem mestu dal škof Rožman 21. junija 1943 s silo razgnati tisoč žensk in otrok, ki naj bi ga prosile, da interviniira pri okupatorju za svobodo njihovih zaprtih mož, očetov, hčera in sinov. Cerkev danes ni edina, ki hoče, da se razveljavi obsodba takratnega terorističnega sodišča. Vrhovni državni tožilec Anton Drobnič je pričel leta 1995 ponovno raziskovati. Vendar je okrožno sodišče v Ljubljani lani septembra pritožbo zavrglo. V utemeljitvi razsodbe so odstavki, ki so celo hujši od onih v sodbi iz leta 1946. Drobnič je rekel, da je okrožno sodišče uporabljalo še vedno stalinistične metode vojaškega sodišča izpred 50 let, in vložil proti njegovi odločbi pritožbo na vrhovno sodišče. Ker je dobil razsodbo v roke šele 30. decembra, je imel za pritožbo le tri dni časa.

Najvišji tožilec je pri tem veliko tvegala. Stari komunisti so zagnali proti njemu pravi vihar. V parlamentu so grozili, da ga bodo odstavili. Eden od vodilnih preoblečnih komunistov je dejal celo, da bivši domobranec ne bi smel biti javni tožilec. Drobnič se je kot mlad mož pridružil domobrancem zaradi komunističnega terorja v okolici Kranja in se je po vojni komaj rešil pred komunističnim nasiljem.

Napad na Drobniča je ponovno pokazal na parlamentarno neodločnost in nesposobnost. Priznati je treba, da tedanji in sedanji ministrski predsednik Janez Drnovšek, ki je bil vzgojen v komunističnih mladinskih organizacijah, omenjenega predloga ni podprl. Vendar manjkata Antonu Drobniču do upokojitve le dve leti. Mnogo komunistov na to komaj čaka.

LJUBO SIRC

Kritični pogledi

Slovenija ni na koncu tranzicije, ker se še ni obrnila k tržnemu gospodarstvu, k podjetništvu, je v pogovoru za Mag 23. aprila dejal Ljubo Sirc, na Škotskem živeči ekonomist, in to svojo trditev oprl na poročilo OECD, organizacije, kot je poudaril sogovornik, ki je Sloveniji zelo naklonjena.

Podatki o izgubah v slovenskem gospodarstvu po Sircem mnenju potrjujejo, da slovensko gospodarstvo na mikro ravni ne funkcionira, da se po podjetjih ni nič spremenilo in da to politikov ne zanima.

Za to, kar se dogaja v Sloveniji, so po mnenju Ljuba Sirca značilni še številni ostanki samoupravljanja.

Gospodarstvo bi oživel, če bi premoženje končno vrnilo nekaj uspešnim podjetniškim družinam.

Sicer pa, kot je dejal, dela slovenska vlada na gospodarskem področju predvsem politično. In dokler bo gospodarska politika bolj politična kot normalna gospodarska politika, se bo Slovincem slabo pisalo.

Sogovornik je izrazil obžalovanje, ker se nihče ne ukvarja s poslovanjem podjetij, torej z mikroekonomijo. Dokler se to ne bo uredilo, bo po njegovem mnenju zelo težko spremeniti gospodarska gibanja.

IZ ŽIVLJENJA V ARGENTINI

Tone Mizerit

V argentinski politiki smo že navajeni pohodov in umikov, zlasti odkar je na oblasti sedanjí predsednik Menem. Kar je danes glavni cilj, lahko jutri zapade v pozabo; današnji najhujši sovražnik lahko jutri splahni kot meglja v soncu. Nekaj takega se je zgodilo tudi pretekli teden. Poglejmo.

GRMI ALI NE GRMI?

Ko je položaj v Neuquenu pokazal, kako lahko ljudska nejevolja spričo težkih socialnih problemov povzroči huda neurja, ni vlada iznašla boljšega zdravila kot da je začela „zvoniti proti toči“ na kaj svojevrsten način. Vsi ti protesti so bili razglašeni za neke vrste gverilske orožne vaje. Seveda, vsi ki so se udeležili teh protestov in tudi onih manifestacij v Buenos Airesu in drugod po državi, v podporo neuquenskim učiteljem, naj bi spadali v kategorijo „prevratnikov“. In tisti, ki so z vsem tem protestom soglašali, naj bi soglašali z nekakšno bodočo vstajniško situacijo.

S tem je vlada skušala obrniti sebi v prid javno mnenje, ki se je nagibalo proti vladi in njeni socialni politiki. Kot smo že v prejšnji številki omenili, kdor je bil v tej zadevi proti vladi, je bil za neko neznano gverilo, ki je že postajala resna nevarnost za mir in red v državi. A kar naenkrat je postalo vse tiho. Kakor da bi se ti temni oblaki na obzorju razblinili in bi znova kar čudežno posijalo toplo sonce. Ni bilo več vstajništva ne gverilske nevarnosti ne ničesar podobnega. Kaj se je zgodilo?

Dve razlagi sta za ta novi položaj, v katerem je vlada hitro zavrgla teorijo o „predvstajniški gimnastici“. Prva je bila ta, da niti najbolj pozorni in tenkočutni varnostni organi niso mogli predstaviti resnih dokazov za obstoj kakršnekoli gverilske skupine. Brez dokazov, ki jih je ostro zahtevala opozicija, pa vlada ni mogla dolgo časa vztrajati na tej prevratniški teoriji.

Po drugi strani, in to je vlado najbolj zdrznilo, pa so pričeli od zunaj prihajati dvomljivi pozivi, češ, kaj je resničnega o tej gverilski nevarnosti. Dobro vemo, kakšen je tukajšnji gospodarski in finančni položaj in kako je država odvisna od nenehnega dotoka tujih investicij. A mednarodni kapital je kaj boječe bitje; nihče rad ne vlaga denarja nekam, kjer mu lahko kaj hitro zgori v kakem prevratnem ognju. Vloženi denarji običajno pridno obrestujejo le tam, kjer sta mir in red, ob kaki grozeči nevarnosti, najsibo politične ali socialne narave, pa poberejo šila in kopita ter si poiščejo mirnejših obzorij.

Z najvišjega mesta države je prišel ukaz, naj se o tej zadevi več ne govori. In tako so vsi že osumljeni prevratniki znova postali le člani politične opozicije. A to pa nikakor ne spremeni dejstva, da je v Neuquenu res prišlo do hudih nasilnih izgrediv, da so na grebenu tega vala jahali tudi skrajni politični agitatorji in da mora vlada temu resno posvetiti pozornost, kajti socialno stanje je prava vaba za nove izgrede, katerih se bomo znova ustrašili in seveda strah večali z raznimi skrajnostnimi diagnozami.

Tako so stvar razumeli tudi argentinski škofje, ki so v teku svojega letnega zasedanja preučili posebno poročilo Socialne komisije, v katerem svarijo pred nasiljem, tako tistim, ki ga z dopuščanjem socialnih krivic izvaja vlada, kakor tistim, ki ga potem dejansko izvajajo prizadeti sektorji pre-

bivalstva. Nasilje, trdijo škofje, je tudi nesposobnost, nepoštenost in korupcija vladnih krogov, tako v izvršilni, zakonodajni ali pravosodni oblasti.

POD VOLILNEM SONCEM

V takem okolju med težavami z brazilskim trgov, rasti državnega deficita in zunanjega dolga, pa hitečimi privatizacijami, se je pričelo volilno leto. Zakaj omenjamo tiste težave? Ker so globoko povezane z volitvami. Če upade izvoz v Brazilijo, to pomeni skrčenje proizvodnje, manj dela in večjo brezposelnost v letu, za katerega so napovedovali kar 5 odstotni porast notranje bruto proizvodnje. Rastoči zunanji dolg bo na ves ta razvoj negativno vplival. Udarec lahko omilijo le uspešne privatizacije, katerih izkupiček, namenjen v javna dela, bi nekoliko olajšal socialno stanje nižjih sektorjev, ki pa so najbolj številni v trenutku, ko je treba oddati volilnico.

In kakšen je bil izid prvih letošnjih volitev? Zanimiv. Poslanske volitve so imeli v provinci Catamarca. Tam sta se spopadla Družbena fronta (Frente Cívico), skupek strank, katerim načeljujejo radikali, in pa peronizem, ki ga vodi bivši guverner in propali senator Ramón Saadi. Ta je doživel že peti in najhujši poraz, odkar ga je afera okoli uboja mladoletne Marie Soledad Morales pregnala z neomejne vlade v tem delu Argentine. S tem porazom je dejansko zaključen njegov poizkus povratka na oblast in zapečaten usoda ene tistih „srednjeveških struktur“ argentinske notranjosti, ki so izraz zakoreninjenega lokalnega kaudillizma. Zopet korak naprej k demokratičnemu zorenju.

Druge navidezno manj pomembne a bolj važne so bile notranje volitve kordobskega peronizma. Važne, ker prve pokažejo tisti notranji boj, ki se bo izkristaliziral leta 1999 na predsedniških volitvah. Tu so nastopile kar štiri skupine: Neka volilna povezava kritičnega menemizma in bivše peronistične reformacije, ki jo vodi José De la Sota in je prejela odločno podporo buenosaireskega guvernerja Duhaldeja; del peronizma, ki je bil povezan z bivšim ministrom Cavallom; skupina, ki sledi bivšemu tukumanskemu guvernerju in predsedniškemu predkandidatu Ortegu; in pa ultramenemisti.

Na cilj so dospeli v omenjenem redu, A zmaga prve skupine (De la Sota) je bila tako prepričljiva, da so zasedla v celoti strankina vodilna mesta. Torej zmaga za Duhaldeja (čeprav ni celotna skupina njemu privržena), neuspeh za Ortega, a hud poraz za ultramenemiste. To je kaj zanimiv podatek, ki bo v bodoče igral še važno vlogo. Duhaldejev problem je namreč ta, da nima močne strukture v notranjosti države in se mora bistveno naslanjati le na lastno provinco, ki čeprav je največja in vsebuje tretjino celotnega prebivalstva, nima avtonomne teže v strankimi strukturi. Zmaga v Córdoba, drugemu največjemu volilnemu okrožju, mu odpira nova obzorja.

Za konec še besedo o pravosodni oblasti. Škandali okoli raznih sodnikov, in pa očitna privrženost sodne strukture sedanjí vladi je snov na katero zaskrbljeno gleda družba. Zato tudi škofje na zadnjem zasedanju niso mogli mimo te zadeve. V posebnem pastirskem pismu so kritično omenjali to državno oblast in bistveno zahtevali etično držo. A ne le za sodnike, marveč tudi za advokate, za javna občila, ki razpihujejo ta cirkus, za poslance, ki imajo tudi marsikatero neetično držo, in za izvršilno oblast, ki ne spoštuje neodvisnosti pravosodne. Pač, vsakemu besedo v premislek.

Ljubo Sirc meni, da „takšni kot smo danes, nismo pripravljeni za Evropo“. Evropeizirati se moramo predvsem doma in šele potem siliti v zveze, kjer bomo izpostavljeni evropski učinkovitosti.

Hrvaški zunanji minister v Ljubljani

Na enodnevni delovni obisk v Slovenijo je v ponedeljek, 28. aprila prispel hrvaški zunanji minister Mate Granič. Po pogovorih sta zunanja ministra Slovenije in Hrvaške podpisala sporazum o socialnem zavarovanju ter sporazum o obmejnem sodelovanju in prometu, izmenjala noti o dopolnitvi sporazuma o ukinitvi vizumov ter parafirala sporazum o spodbujanju in zaščiti investicij. Kopenska meja med državama je večji del usklajena, je povedal hrvaški minister in napovedal skorajšen dogovor o poteku meje, medtem ko se bodo pogovori o določitvi meje na morju nadaljevali.

Sporazum o obmejnem prometu in sodelovanju med Slovenijo in Hrvaško po besedah vodje slovenske diplomacije Zorana Thalerja rešuje številne vsakodnevne probleme ljudi, zlasti tistih, ki živijo vzdolž meje med državama. Obmejne občine bodo lahko na liberalnejši način urejale sodelovanje na gospodarskem in prometnem področju. Sporazum naj bi omogočil odprtje več mejnih prehodov za maloobmejni promet, tako da bo prehod meje za lokalno prebivalstvo in podjetja olajšan, meddržavni in mednarodni mejni prehodi pa bodo razbremenjeni.

Obmejno območje na kopnem obsega vse občine in naselja v širini desetih kilometrov v notranjost vsake države. Na obali gre za vsa naselja na slovenski strani ter za naselja do Novigrada na hrvaški strani. Na morju pa obmejno območje obsega celotno slovensko morje ter hrvaško morje do vzporednika na 45 stopinj 10 minut severne zemljepisne širine ob zahodni obali Istre, od zunanjega roba teritorialnega morja Republike Hrvaške, kjer se ta vzporednik dotika s kopnim zahodne obale Istre v točki Grgatov rt Funtana. Dvolastniki bodo imeli lažji dostop do zemljišč na drugi strani meje, olajšana bosta prenos poljskih pri-

delkov in mehanizacije ter paša. Sporazum lovcem in športnim ribičem zagotavlja liberalnejši in bolj urejen pristop k loviščem. Vsi lokalni ribiči od Ankarana do Novigrada so dobili možnost ribolova na organiziran in registriran način, to je z dovolilnicami, v akvatorju vse do višine Vrsarja. Dnevno je možnost ribolova omejena na največ pet ribiških ladij koč in dvajset ribiških čolnov vsake pogodbenice. Prehajanje meje bo enostavneje tudi za domače in tuje turiste, turistične organizacije v obmejnem območju pa bodo dobile možnost za skupno koriščenje naravnih lepot in prednosti v obmejnem pasu, kolesarjenje, planinarjenje, jadranje in podobno.

MEDNARODNA KONFERENCA NA BLEDU

Na Bledu se je vršila dvodnevna mednarodna konferenca o Srednji in Vzhodni Evropi in evroatlantski varnosti. Udeležilo se je več kot 70 političnih predstavnikov in strokovnjakov za mednarodne odnose in varnost držav članic NATO, EZ in drugih.

Konferenco so z nagovori odprli predsednik Kučan, predsednik DZ Podobnik in zunanji minister Thaler, nato so spregovorili še pomočnik generalnega sekretarja NATO Norman Ray in prvi namestnik ruskega zunanjega ministra Nikolaj Afanasijevski in drugi visoki predstavniki držav članic EZ, NATA ter predstavniki Evropske komisije in ženevskega Inštituta za mednarodne študije.

NA USTAVNO SODIŠČE

Poslanska skupina Socialdemokratske stranke Slovenije je v državnem zboru vložila predlog, naj sprejme sklep, s katerim bo

Najuspešnejša slovenska alpinistka '96 - nadaljevanje

Klemen Mali (24) je doma iz Kamnika. Izhaja iz osemčlanske družine. Ima srednješolsko izobrazbo in sicer kot računalniški tehnik. Dejansko se pa posveča delu na višinah, v skladu s svojim gorniškim poklicem. Je član Alpinističnega odseka (AO) Kamnik - ki letos že obhaja šestdeseto obletnico - in se posveča gorništvu že od šestnajstega leta. Prišel je v Kamniških Alpah in nadaljeval v Julijskih Alpah, se udeležil 1. 1994 odprave v ZDA in Kanado in mogel zabeležiti šest vzponov do pribl. 3800 m nmv v Rocky Mountains. Soudeležen je bil tudi pri odpravi v Peru 1.1995 ter preplezal svoj prvi šesttisočak Artesonraju (6025 m). Lansko leto se je tudi udeležil odprave v Peru, stopil na pet vrhov in med njimi je bil najbolj znamenit Huascarán (6857 m), na katerega se je podal sam. Za letos načrtuje udeležbo v odpravi na Himalajo, katero prireja AO Kamnik ob svoji šestdesetletnici, da prepleza goro Pumari (pribl. 7100 m) po še neizvedeni novi smeri na vzhodni steni. Tudi njemu je bilo stavljeno nekaj vprašanj in sicer v zvezi z rastočim vstopom, ki se pne med našo skupnostjo in Slovenijo, katerega obiski, kot je bil njegov, močno krepijo.

Kakšen je tvoj vtis o Argentini na sploh? O argentinskem gorništvu? O Slovecih v Argentini?

V Argentini sem prvič. Med splošen vtis o njej je zelo dober. Za Patagonijo sem zvedel že ob začetkih mojega plezanja in si želel, da bi jo spoznal. Šele letos sem poto-

od Ustavnega sodišča zahteval oceno ustavnosti vsebine referendumskih zahtev, ker je njena vsebina v nasprotju z ustavo. Predstavniki SLS in SKD so se tudi zavzeli za to, da se še pred razpisom referendumu opredeli Ustavno sodišče.

val tja na jug, preko Bariloče, z Moniko. Bariloče me zelo presenečajo zaradi zelene pokrajine, jezer in hribov. Tudi ta predel Patagonije sem si predstavljal bolj puščavskega. Ljudje, ki sem jih spoznal, so vsi dobri. Opažam pa tu drugačen ritem življenja kot pri nas: pozno vstajanje in nato temu primerno pozno leganje k počitku.

O argentinskem gorništvu vemo v Sloveniji zelo malo. Največ po pisanju Vojka Arka. So pa bili oz. so vključeni v to znameniti Slovenci (pok. Tonček Pangerc, Vojko Arko, Dinko Bertonec, Ivan Arnšek st., brata Skvarča, Boris Kambič, itd.).

Imel sem priložnost spoznati bariloško slovensko skupnost, katere se mi zdi zelo v redu. Udeleževal sem se tudi vsak teden slovenske maše (tam je možnost srečati se z mnogimi rojaki; op. p.). Na splošno mi dajo rojakim vtis skromnosti (po duši, ne po materialni plati), toda polni kulture; in to je ravno razlika s Slovenijo: običaji izginjajo, posebno še pri mladini, pri kateri je zaslediti tuje primesi v vsakdanji govorici in tudi pri splošnih zanimanjih. Videti je kot da informacija iz vsega sveta presega zmogljivost slovenskega človeka.

Kako gledaš na odnose med nami in Slovenijo? Kaj bi predlagal glede tega?

Veseli me, da sem bil lepo sprejet pri rojakih na čisto drugem koncu sveta in to celo s pristno, slovensko prijaznostjo. Spoznavam tudi, da je po svetu Slovencev veliko in da se tega doma premalo zavedamo. Glede vpašanja odnosov z domovino, bi dejal, da bi morali imeti več medsebojnih stikov in sodelovanja, posebno mladi.

Kaj bi rad še povedal?

Obiska v Argentini sem zelo vesel in sem gotov, da se bom še vrnil sem. Seveda, v Bariloče tudi in ... pod Fitz Roy!

SŽ

VESELKA ŠORLI PUC

Celovški zvon XIV/52-1997 (1)

Iz popotne beležnice (Bariloche)

Vedno mi bo ostal v spominu naš prvi, lanski prihod v Bariloche. Medtem ko je mož v Buenos Airesu še čakal na avto, sem s sinovoma sedla na avion in po dveh urah smo pristali ob vznožju Andov. Kam zdaj, me je zaskrbelo, ko sem zagledala prerivačo se množico v tesnem letališkem posloplju. Prebiti se do prtljage, potem pa na takši, saj imam naslov v žepu... Kar zagledam na drugem koncu ozkega hodnika sivolaso gospo, ki se je očitno namenila v nasprotno smer, kakor pa silijo potniki.

Prihaja bliže in ujameva se z očmi. Zdi se mi znana, ko da bi se izvijala iz nekkih daljnih, globoko skritih plasti spomina, čeprav vem, da se še nikoli nisva mogli srečati. Še trenutek in ... Ste vi Slovenka, mi reče naravnost.

Zahvaljujoč odločnosti gospe Marije Eiletz smo s prtljago vred hitro zunaj, tam pa nas z avtomobili že čakata njen mož in gospod Dražibner. In že smo na široki cesti proti Barilochem. S fantoma imam blagodejen občutek varnosti, ki se ga je ob teh dobrih ljudeh, vse tako izgleda, treba kar navaditi. Tako nam je, sredi tuje dežele, ko da bi po dolgem času spet prišli domov...

Dlje ko se srečujem s Slovenci, tako v Barilochem, kakor tudi drugje v Argentini, bolj jasno zori v meni prepričanje, da so se

v teh ljudeh ohranile in se celo izkristalizirale nekatere človeške vrednote, ki jih danes, žal, v Sloveniji ni več.

Samoumevna gostoljubnost, solidarnost, neposrednost, požrtvovalnost, skrb za skupno dobro, so lastnosti, ki argentinsko slovensko skupnost zaznamujejo veliko bolj kot karkoli drugega.

Decembra, še pred koledarskim začetkom poletja, postane v Buenos Airesu nezno vroče. Visokim temperaturam se pridruži ubijajoča vlaga in nemalokrat se zgodi, da ljudem med polnočnico gnoj curkoma teče po telesu. Obračajo se za premičnimi ventilatorji ko sončnice za virom svetlobe. V času, ko se tempo družabnega življenja že bliža deliriju, se ljudje tolažijo edino z mislijo na počitnice. Šole se v začetku decembra zapro za tri mesece, januarja se izprazni sodišča in advokatske pisarne, pa tudi druga dejavnost vse tja do srede marca zamre. Pravijo, da je poletje čas, ko je v Argentini celo vojna šla na dopust... *Porteñosi* (drugo ime za prebivalce Buenos Airesa) poleti bežijo iz prestolice - nekateri se selijo na plaže Mar del Plate in Punta del Este, drugi se gredo hladit na jug.

O Barilochem smo v Sloveniji slišali pri povedovati že pred leti, a je bil kraj v naši zavesti povezan predvsem z imenom slikarke Bare Remec. Koliko pomenov se ga

je oprijelo potem, ko smo v njem in njegovi okolici dvakrat preživeli svoje poletne počitnice! Skoraj bi lahko rekli, da nam v marsičem pomeni ključ za razumevanje tako Argentine, kakor tudi argentinske slovenske zgodbe.

V Buenos Airesu smo se že od vsega začetka močnega diplomatskega mandata tolažili z mislijo na ta kraj. Ujeti v brezkončno kvadratno mrežo dvanajstmilijonskega vele mesta smo nehote sledili hrepenjenju tistih slovenskih beguncev, ki so si bodisi takoj po prihodu na argentinska tla ali pa v poznejših letih odločili, da nove korenine poženejo prav tam, ob vznožju patagonskih Andov, ob robu jezera Nahuel Huapi, v pokrajini, ki sicer v marsičem spominja na gorki svet srednje Evrope, a je hkrati prav po argentinsko razpisna in polna skrivnosti.

Za nas je pot do obljubljene dežele dolga skoraj 1700 km, kar pomeni, da jo je z avtom mogoče premeriti v dveh dneh. Medtem imaš enkratno priložnost, da se napiše v *Generalu Achi*, kar se za naše pojme čudno sliši, za argentinske pa prav nič, saj v tej deželi kar mrgoli krajev, ne le ulic in trgov, ki nosijo ime kakega generala. Na prvem mestu je seveda povsod general San Martin, osvoboditelj Argentine, Čila, Peruja... Tako velika zgodovinska osebnost torej, da se je v teh deželah ohranil kot ena redkih nespornih svetinj. Le za nekatere v Sloveniji je, po žolčnih razpravah o postavitvi njegovega kipa v središču Ljubljane, kakor se zdi, še vedno premajhna...

Prvi dan se voziš skozi prostranstvo *pampe*. Karkoli že veš o tej pokrajini iz knjig, si je vendar ne moreš prav predstavljati. Kako neki more biti kakšna ravnina tako

ravna! Mimo tebe drsijo brezmejne travne planjave, prepredene s polji in redkimi skupinami dreves, in spet trava, trava, trava. Srebrni čopki cortadere, ki poganja v značilnih šopih v vlažnem delu *pampe*, se upogibajo v vetru. V močvarah se prestopajo vitke čaplje, skupine *flamingov* so ko kak privid... Živina se pase daleč vsaksebi in uživa brezmejno prostost. Ljudje tukaj te začudeno gledajo, ko jim razlagaš, da imaš pampo rad in, željni predvsem z zgodovinskimi znamenitostnimi nasičene Evrope, ne morejo dojeti, kaj pravzaprav v njej vidiš. Nam pa se, zmrcvarjenim od nenehnih napetosti, tako neznansko prileže takle razpotegnjen *largo*. Sploh je tovrstna pokrajina sijajen motiv za akvarel - nekaj širokih zamahov zelene, rjave in oker, vmes pa kontrastne rjavočrne lise. Dolgi senčni drevedri, ki vodijo nekam v globino, označujejo dovozi do *estancij* (veleposestev). Tudi cesto sem in tja milostno zagrne senca orjaških evkaliptusov. Po kakih šeststo kilometrih začneš zaznavati prve zemske gube, a le toliko, da ti del ceste, ki je ves čas speljana kar se da naravnost, ko da bi bila risana s stokilometerskim ravnilom, za trenutek izgine spred očmi. Vsakič potem je občutek brezmejne praznine še izrazitejši. Prav čutiš, kako se ti od evropske utesnenosti in velemestne gneče uklenjeni duh začne polagoma sproščati. Na svoje presečenecje začneš ugotavljati, da je Zemlja pravzaprav ogromna in da je na njem še neznansko veliko prostora. Olajšanje ob izkušnji je nepozabno, ima pa, žal, tudi stranski učinek - od zdaj naprej se ti ozkosti zdijo še bolj nesmiselne. In majhnosti še manjše.

Nadaljevanje prihodnjic

Neizprosnost resnice

Nekateri trdijo, da se je demokracija v Sloveniji začela leta 1990. Porok zanjo naj bi bile svobodne večstrankarske volitve. Te so sicer bile, imamo formalno parlamentarno demokracijo, to pa je počasi že vse. Tako rekoč vse ostalo ostaja po starem. Med tem starim nas nekaj še posebej prizadeva. Gre za stare pozicije in staro miselnost, ki so več kot uspešno preživeli „prehod v demokracijo“ in jim je udobno postlano tudi v tako imenovani tranziciji. Prvi večji uspeh so doživeli že leta 1990, ko so spretno naslovili na nekatere nove slovenske politike očitek o revanšizmu. Kot da bi bili med seboj dogovorjeni, so ti novi politiki (prednjačil je predvsem takratni predsednik vlade) hiteli z izjavami, da oni niso revanšisti in te izjave podkrepili s trditvami, da se kljub zamenjavi oblasti ljudi ni metalo na cesto.

Ta začetni uspeh starih sil je bil dobra sondaža politične osveščenosti novih politikov ter hkrati trasiranje tranzicijske poti, ki so jo nekateri upravičeno imenovali kot zgodba o uspehu. Stare sile so brez večjih težav premamile in dobile za zavezništvo skoraj vsakega, ki so ga na svoji poti ostajanja na oblasti potrebovale, najprej krščanske demokrate, nato pa še za lepši zaključek tranzicije - ljudsko stranko.

Večina stvari iz komunističnih časov je ostala nedotaknjenih. Med njimi naj omenim le dve. Prvi so privilegiji nekdanjih komunističnih revolucionarjev ter tako imenovanih narodnoosvobodilnih borcev. Čeprav se lahko danes vsakdo, ki vzame v roke knjige o nekaterih partizanskih brigadah, z lahkoto prepriča, da je bilo med nacifašistično okupacijo Slovenije le malo narodnoosvobodilne borbe in da so se glavne partizanske enote (Gubčeva, Tomšičeva, Cankarjeva, Prešernova itd., da o posebnih partijskih vojskah sploh ne govorim) borile predvsem za interese komunistične partije in njene revolucije; tega slovenskih zgodovinarjev, razen kakšne avtonomne izjeme, skoraj ne zanima. Za to početje še vedno prejema borčevske pokojnine čez trideset tisoč upokojencev. Španski borci, „prvoborci“ in „narodni heroji“ so še vedno svete krave kot so bile pod komuniz-

mom. Razen nekaj posameznih najbolj absurdnih spomenikov in imen ulic je slovenska dežela še vedno posejana s to komunistično propagando. V nedogled bi lahko nadaljeval to naštevaje, kako je tako rekoč vse enako kot pod komunizmom.

Ne le, da naših zgodovinarjev ne zanimajo osnovna zgodovinska dejstva, da gre do borčevski privilegiji v desetletje, da se še vedno mnoga slovenska mesta kitijo s Titovimi trgi, da o Kidričevih ter trgih partizanskih brigad in „dogodkov iz NOB“ sploh ne govorim. Neki sodni senat je sposoben leta 1996 napisati še večji revolucionarni sodni pamflet proti nekdanjemu škofu Gregoriju Rožmanu, kot je bil to sposoben senat pod trdim komunizmom pred pol stoletja.

Nekaj pa je novi čas prinesel. To je neizprosnost resnice. Nekaterim pisunom v pismih bralcev, ki so bili pod komunizmom kot propagandisti obdani z vato, njihovi zlobni jeziki delujejo po inerciji naprej. Po letu 1990 je bilo največ tega v Nedeljskem dnevniku, mnogo pa tudi v pismih Delove Sobotne priloge. Nekaj časa človek pač prenaša in tolerira, kar je neke vrste pogojni refleks iz dobe komunistične diktature, ko si moral biti tiho. Zdaj pa bo treba nekaterim sodnikom in raznim pisunom jasno povedati, da nismo več pod komunizmom, ko so lahko delali in govorili, kar so hoteli. Demokracijo in dejstva bo treba vzeti tudi zares in začeti postavljati stvari na svoje mesto. Med njimi so tudi javno izgovorjene besede.

Seveda se mi po vseh teh letih raznih goljufij in prevar zdi za malo, da bo nekdo še naprej žalil na primer nekdanjega škofa Rožmana in na primer Vinka Levstika, stotine pravnih nepridipravov in zločincev pa bo še naprej živel z vsemi številnimi privilegiji (ne le materialnimi, ampak tudi simbolnimi). Čeprav je jasno, da hočejo svojo zlagano zgodovino in svoje v nebo vpijoče zločine zakrivati s kazanjem na druge, jim bo potrebno začeti stopati na jezik in jim tudi po pravni poti dopovedati, naj s tem svojim norim početjem pač prenehajo.

Ivo Žajdela,
Ljubljana.

Slovenecem po svetu slovenskim ustanovam doma in po svetu

Ljubljana, 7. marca 1997

Spoštovani!

Vljudo Vas vabimo na IV. tabor Slovencev po svetu in Vas prosimo za sodelovanje. Z Vašo prisotnostjo, z Vašimi in drugimi predlogi bomo obogatili letošnje srečanje. Kot vsako leto je namen tega tabora medsebojno povezovanje Slovencev po svetu in utrjevanje stikov z matično

domovino. Prosim Vas, da nam do konca maja pošljete Vaš prispevek na temo „Predlogi za splošni zakon o Slovencih po svetu“. Objavili ga bomo v posebni brošuri, ki bo izšla ob IV. taboru Slovencev po svetu. Lep pozdrav in se Vam že vnaprej zahvaljujemo,

Boštjan Kocmur,
predsednik

IV. tabor Slovencev po svetu

v soboto, 28. junija, v Zavodu sv. Stanislava,
Štula 23, Ljubljana - Šentvid

- na temo: „Predlogi za splošni zakon o Slovencih po svetu“. Pravice in dolžnosti Slovencev po svetu in države Slovenije (državljanstvo, volilna zakonodaja ...)
- Dopoldne: okrogla miza s predstavniki in zastopniki slovenskih skupnosti po svetu in predstavniki civilne družbe v Sloveniji
- Opoldne: kosilo
- Popoldne: Kulturni program, družabni program. Predviden je nastop folklorne skupine Prvi rej iz Canberre. Sv. maša.

Izseljensko društvo Slovenija v svetu
Štula 23, 1210 Ljubljana - Šentvid - Telfax (386-61) 152 1008

GOSPODARSKI VESTNIK

Slovenske Latinskoameriške Trgovske Zbornice

NAD 51 TISOČ OBRTRNIKOV V SLOVENIJI, ugotavlja obrtni imenik Obrtne zbornice. Obrtna dejavnost je povsem skladna s to dejavnostjo v drugih državah. Po več letih so pričeli zopet usposabljanje vajence, letos bodo ponovno polagali mojstrske izpite. V slovenski državi bo okoli 60 mojstrskih nazivov.

NAJVEČ OBRTRNIH DELAVNIC je v Mariboru (3247), na drugem mestu je s 1.943 obrati ljubljanska občina Vič-Rudnik; na tretjem mestu pa občina Nova Gorica, kjer deluje že 1938 obrtov raznih strok. KAKO REŠEVATI PROBLEME? Konec leta je pri Mladinski knjigi v Ljubljani, izšla zanimiva knjiga Dnevna razmišljanja zelo uspešnih ljudi. Napisal jo je Stephen R. Covey, ki je s svojimi nasveti milijonom bralcev pomagal doseči poslovne uspehe. Knjiga je nalašč za vse, ki se ukvarjajo z obrtjo in podjetništvom.

USPEH LUKE KOPER, ki ima za Slovenijo strateški pomen. Lani so dosegli na 6,5 milijona ton pretovorjenega raznega blaga. Letos pa naj bi radi novih naročil dosegli že 7 milijonov ton tovorov, kar pomeni nov rekord v poslovanju.

150 TISOČ IZVODOV tretje izpopolnjene izdaje Atlasa Slovenije predstavlja velik poslovni uspeh. Pripravila sta jo skupaj založba Mladinska knjiga in Geodetski zavod. Poleg 220 listov zemljevidov vsebuje 44 načrtov največjih slovenskih mest, satelitski posnetek srednje Evrope z označenim Slovenijo.

OKOLI 600 KNJIŽNIH ZALOŽB deluje v Sloveniji. Toliko založb še nismo imeli nikdar v svoji narodni zgodovini, čeprav gre za manjša podjetja ki izdajajo majhne naklade. Spričo dragih knjig pa se tudi številno kupcev in branje zmanjšujeta.

LAHKOMISELNO IZGUBLJANJE ZEMLJIŠČ V SLOVENIJI. V Radencih so vodilni slovenski agronomski in kmetijski strokovniki ugotovili porazno dejstvo: v zadnjih desetletjih smo v Sloveniji pozidali 15.000 hektarjev njiv, ki jih imamo samo še 230.000 hektarjev. Travnate površine so se zmanjšale za več kot 60.000 hektarjev. Veliko zemlje bodo zavzele nove ceste. Nujno moramo zavreti krčenje zemlje, ki bo dajala zdravo hrano za prihajajoče rodove. Zato je potrebna povsem nova zemljiška politika.

NAJLEPŠE UREJENE KMETIJE V LETU 1996. Odlična akcija pod geslom: Živimo s podeželjem, se je udeležilo 42 slovenskih kmetij. Komisija je za zgledno urejene domačije podelila 4 lipove liste in 11 priznanj za urejenost, zunanjo ureditev, arhitektura in cvetje.

3.000 TON JABOLK so lansko leto pridelali v Brkinih na Primorskem. Na 120 hektarih nasadov jablan so presegli slovensko povprečje: 23 ton sadja na hektar. Tu dozorevajo odlične sorte kot inared, jona gold, gala, mutsu in druge.

DESET MILIJONOV KILOGRAMOV GROZDJA znanih sort merlota, caberneta in barbere, so pripeljali v kleti Kmetijske zadruge Goriška brda. Za pozno trgatve so na trtah pustili okoli 20 ton zlate rebule. Tudi v Vipavski dolini je bila letina dobra, saj so spravili v klet okoli 8 milijonov kilogramov grozdja. Na Krasu pa so prav tako zadovoljni s trgatvijo terana.

TERAN IN CVIČEK lahko koristita zdravju, je v svojem referatu na Kongresu vinogradnikov, zatrjeval dr. Dražigost Pokorn. Vinogradnik Aleš Kristančič iz Medane v Goriških Brdih pa je poročal o trženju slovenskih vin v svetu. Zlahtnino naših vinogradov bi morali znati ponujati bolj samozavestno. Samozavestni si bi morali znati naliti v svoje kozarce, pa bodo našo zlahtno kapljico začeli občudovati še drugi.

O POZITIVNEM VODENJU V PODJETJU je nova knjiga izšla v založbi Gospodarskega vestnika v Ljubljani. O vodenju je več knjig, Peggova je prva, ki govori o pozitivnem vodenju, ustvarjanju pozitivne kulture v podjetju. Prav gotovo bo nova knjiga nasvetov koristen pripomoček za podjetnike, obrtnike in študente.

USPEŠNA PRODAJA RADENSKE SLATINE. V letu 1996 je Rogaškim vrelcem uspelo prodati 14.540.285 steklenic mineralne vode in 5.047.302 drugih brezalkoholnih pijač. Če bi zaboje z vsemi napolnjenimi steklenicami postavili na nogometno igrišče, bi višina preseglala dvojno višino Eiffelovega stolpa za 50 metrov.

TURIZEM NA KMETIJI SMOLETOVA GORCA. Na novi cesti Rogaška Slatina, Pečica, Slatka gora, Šmarje in Tinsko vsekakor zasluži pozornost Smoletova gorca na Slatki gori. Do nje pripelje ozka, a lepa asfaltna cesta, kjer vam zelo večča gospodinja ponudi pravo domačo hrano, gospodar pa natoči domačega vina. Posebnost so domači kruh iz krušne peči, ajdovi štruklji in še marsikaj. Gorca ima prostora za 45 oseb.

MLADI OSTAJAJO DOMA. Branik šteje 1.700 prebivalcev. Vodstvo skupnosti ugotavlja, da število prebivalstva narašča (Vrh, Spodnja Branica, Soteske in Pedravo) in majhne obrti lepo napredujejo.

UTRIP V BREŽICAH. Leta 1990 so trije obrtniki ustanovili podjetje za umetno kovaštvo, tiskarno, računalništvo, papirno galanterijo in uvoz ter izvoz. Sedaj ko podjetje lepo uspeva so dejavnost še dopolnili in zgradili nove poslovne prostore. Podjetje nosi ime UTRIP.

STARI GRAD v Celju nameravajo obnoviti. Med grajskimi zidovi naj bi oživelo podjetništvo in se poživila gostinska ponudba.

820 TON GROZDJA so prevzeli v gospodarski zadrugi Metlika. Od tega so ga na 25 hektarih pridelali 216 ton. Letina je bila količinsko bogata a ne bo zadostovala, saj bodo morali uvoziti vino iz Makedonije.

1,8 MILIJONA TEKOČIH METROV TKANINA izdelala letno novomeško podjetje Tkanina. Od teh jih kar 95 odstotkov izvozijo, 80 odstotkov v ZDA, preostalih 15 pa v Anglijo in Nemčijo.

3800 PRIDELOVALCEV SLADKORNE PESE je oddalo svoj pridelek tovarni sladkorja v Ormož. Vreme je bilo pesi naklonjeno, saj je dosegla visoko sladkorno stopnjo. Dnevno so v tej tovarni prevzemali pet do šest tisoč ton. Dober domač pridelek bo gotovo zmanjšal uvoz sladkorja.

PREKMURJE DOŽIVLJA KRIZO. Kaj čaka prekmurskega kmeta ob vstopu Slovenije v Evropsko zvezo, ko bodo cene mesa in mleka padle še bolj kot do sedaj? V Pomurju namreč vztrajno pada število kmetij, ki oddajajo mleko, prav tako število krav. Leta 1990 so našli 6.706 kmetij, ki so oddajale mleko in redile 19.920 krav. Leta 1992: 5.970 kmetij, 17.784 krav; leta 1994 je bil občuten padec: mleko je oddajalo 5.157 kmetij s 15.396 kravami, lani so našli 4.660 kmetij, ki so oddajale mleko od 14.540 krav. V letu 1996, pa je oddajalo mleko le še 4.117 kmetij, ki so junija redile 13.757 krav. Že avgusta 1996 pa je mleko od 12.939 krav oddajalo le še 3.680 kmetij.

VALUTNI TEČAJ V SLOVENIJI 18. aprila 1997

1 dolar	157,25 SIT tolarjev
1 marka	91,63 SIT tolarjev
100 lir	9,32 SIT tolarjev

NOVICE IZ SLOVENIJE

LJUBLJANA - Na Fakulteti za družbene vede (FDV) so ob 5. obletnici uvedbe smeri teoretična politologija, ki je samostojna katedra na omenjeni fakulteti, in ob uspešnem zagovoru diplomske naloge prvega diplomanta te smeri Andreja Kurnika, pripravili časnikarsko konferenco, na kateri so predstavili rezultate dela in poglede na prihodnji razvoj te študijske usmeritve. Po besedah dekana FDV Ivana Svetlika je bilo letos z različnih strani podanih več predlogov, da se program teoretične politologije, ki je zaživel pred petimi leti, posodobi in ustrezno dopolni.

LJUBLJANA - Predsednik Društva slovenskih pisateljev (DSP) Evald Flisar je na slovesnosti ob Svetovnem dnevu knjige na Kongresnem trgu spomnil navzoče, da mineva 125 let od ustanovitve DSP ter zatrdil, da knjiga že od Jurčičevih časov in še danes dokazuje svojo živost. Zavzel se je za odgovoren odnos do knjige, predvsem do domače, ob pravicah bralca, da izkoristi vse možnosti, ki mu jih nudi knjiga, pa je priznal, da vključuje tudi tisto (pravico), da knjig ne bere. Predsednik Republike Slovenije Milan Kučan je v svojem nagovoru najprej poudaril zaslugo knjige za večje razumevanje, sožitje in ustvarjanje miru na svetu. Če bi Slovenci več brali, bi najbrž tudi lažje razumeli, da je čas delitev mimo in da smo danes vsi zavezani ustvarjanju skupne prihodnosti in nam vsem prijaznejše države, je sklenil nagovor predsednik Milan Kučan.

BREŽICE - Župan občine je opozoril na škodo pozebe, ki je v preteklih dneh - po koledarju že v pomladanskem času - prizadela območje Posavja in nekatere druge dele Slovenije. Zmrzal je prizadela 216 hektarjev nasadov jablan, 30 ha nasadov hrušk in 15 ha nasadov breskev. Škodo ocenjujejo na prek 240 milijonov SIT. Prizadetih je tudi približno 1000 ha vinogradov; grobo ocenjena škoda znaša 260 milijonov SIT.

LJUBLJANA - V aprilu je že drugo leto zapored stekla raziskava Raba interneta v Sloveniji - RIS 97. Kot so sporočili izvajalci raziskave - Center za metodologijo in informatiko pri Fakulteti za družbene vede, bo anketa potekala v treh osnovnih smereh: samoanketiranje na www, anketiranje gospodinjstev oziroma neposrednih uporabnikov interneta ter anketa med podjetji in šolskimi zavodi. Anketa se nahaja na naslovu www.ris.org. Tudi letos so ankete projekta RIS izjemno obsežne, saj vključujejo po več kot 5000 gospodinjstev, več kot 5000 podjetij, vse šolske zavode in več tisoč uporabnikov www. Lanska raziskava je pokazala, da je internet v Sloveniji za evropske razmere precej razširjen. Lani je ob tem času uporabilo internet že skoraj osem odstotkov odrasle populacije, na osnovi dosežanih izkušenj pa bi moralo letos številno uporabnikov porasti na približno 50 odstotkov.

CELJE - Podpredsednik vlade RS Marjan Podobnik je 18. aprila slovesno odprl 4. mednarodni glasbeni sejem v Celju. Organizatorju sejma, vodstvu podjetja Celjski sejem, je čestital za doseganje uspehe in aktivnosti in izrazil veselje, da v Celju lahko pozdravi slovenske in tuje izdelovalce glasbil in glasbenike. Na sejmju letos sodeluje 134 razstavljalcev iz 15 držav.

LJUBLJANA - V zvezi z odkritji odlagališč nevarnih snovi po Sloveniji je na tiskovni konferenci minister za okolje in prostor Pavel Gantar povedal, da so zelo učinkovite akcije policije in uprave za zaščito in reševanje „marsikomu nagnale strah v kosti“, tako da na ministrstvu praktično vsak dan dobijo kakšno novo prijavo. Marsikdo, ki se je pred časom poskušal na breme države znebiti nevarnih snovi, se je prijavil tudi kar sam. Na ministrstvu menijo, da so mnogi odvrgli odpadke v naravo iz nevednosti, zato nameravajo objaviti seznam podjetij, ki se ukvarjajo z odstranjevanjem in uničevanjem odpadkov. Skupaj s kriminalisti pa načrtujejo tudi obisk vseh pomembnejših podjetij v stečaju ter preveriti, kako ravnajo z odpadki.

LJUBLJANA - Leto 1997 je v Ljubljanskih mlekarnah povsem v znamenju praznovanja 40-letnice sladoleda lučka, ki je bil ob svojem prihodu na trg prvi in edini domači sladolead na palčki. Ob tej priložnosti so lučko preoblekli v prvotno embalažo, ki bo nekaterim obudila spomine, druge pa popeljala v čase pred njihovim rojstvom. Ljubljanske mlekarnice so lani povečale tržni delež na področju sladoleada za 10%, tako da obvladujejo približno 57% slovenskega sladolednega trga.

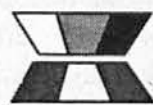
VRHNIKA - Občina Vrhnika in tamkajšnje turistično društvo sta bila pokrovitelja posveta, na katerem so se skrbniki spominskih sob pomembnih osebnosti slovenske kulture in zgodovine dogovarjali o tesnejšem sodelovanju, usklajevanju dela in prihodnjem skupnem predstavljanju in drugih oblikah povezovanja vseh, ki skrbijo za spominske sobe in objekte. Posvet, ki so ga pripravili na Vrhniki, je prvi korak povezovanja ljudi, ustanov in društev, ki skrbijo za kraje oz. objekte, povezane z velikani slovenske kulture. Seznam krajev, ki so ga pripravili za posvet, kaže, da je po Sloveniji skoraj 50 spominskih sob in drugih objektov, posvečenih oz. povezanih z življenjem in delom velikana slovenske kulture. Prireditelji posveta so ob tem opozorili, da je seznam po vsej verjetnosti pomanjkljiv in da ga bo treba še dopolniti.

LJUBLJANA - Ob Svetovnem dnevu knjige, 23. aprilu, želijo Društvo slovenskih pisateljev (DSP), založniki, knjigarji in drugi spodbuditi Slovence k večji naklonjenosti do knjig. Vendar tudi v „praznem času“ ni mogoče mimo kritičnih misli o položaju (predvsem) domače knjige v sedanjih tržnih razmerah. Predsednik DSP je zato ob letošnjem svetovnem in Slovenskih dnevih knjige razen prazniku posvečene poslanice vsem ljubiteljem knjige in medijem posredoval tudi več vprašanj, ki bi jih bilo ob tej priložnosti nujno potrebno načeti, in vrsto določnih predlogov za izboljšanje razmer.

LJUBLJANA - Električna energija bo s prvim majem linearno dražja za 9,8%. Podjetje ELES Elektro-Slovenija je predlagalo 13,3% povišanje cen električne energije, kot razloge za povišanje pa so navedli, da prodajna cena električne energije omogoča le delno pokritje stroškov amortizacije ter da zaostaja za stroškovno ceno, kar povzroča tudi prekomerno rast njene rabe.

LJUBLJANA - Najsлавnejše gledališko delo pesnika in dramatika Thomasa Eliota (1888 - 1965) Umor v katedrali, obenem eno tematsko najtežjih, je bilo na ogled na odru Mestnega gledališča Ljubljana (MGL). Režijo so zaupali mlademu Jerneju Lorenciju - doslej se je izkazal s Sofoklejevo Antigono in Brechtovim Baalom. Igralec Tone Kuntner pa poudarja svoj skoraj ljubezenski odnos do vloge nadškofa Thomasa Becketa „do drame našega časa, naše in moje igre“.

LJUBLJANA - Predzadnji teden se je v Sloveniji pripetilo 106 hudih prometnih nesreč, v katerih je umrlo šest udeležencev,

SLOVENC V ARGENTINI

Osebne novice

Rojstvo: V družini dr. Vitala Ašiča in Marie Alejandre Tavelli se je 18. marca rodila hčerka **Maia Tatiana**. Čestitamo!

Poroka: 26. t.m. sta se poročila v cerkvi zavoda Agustiniانو v San Andresu, **Silvina Richiardelli** in **Damijan Boltežar**. Za

priče so bili nevestini in ženinovi starši, poročil pa ju je nevestin stric ob asistenci g. Franceta Šenka. Čestitamo!

Smrt: 27. aprila je v Capitalu umrl **Avgust Čotič**. Naj počiva v miru!

Novi diplomant: Na inženirski fakulteti buenosaireške univerze je uspešno dokončal študije **Damijan Boltežar** in postal inženir v elektronskih vedah. Čestitamo!

Carapachay

Slovenski dom v Carapachayu je danes središče slovenskih rojakov na severnem delu Velikega Buenos Airesa. Pred 37. leti se je zbralo malo število staršev in posameznikov in so sklenili, da se kupi zemljišče z nalogo, da se zgradi soba za slovensko šolo, ker je tedaj bilo v bližnji okolici 17 šoloobveznih otrok in so že imeli slovenski pouk v prostorih bližnje kapele. S prostovoljnim delom in iz nič se je začelo graditi, saj tudi sami niso imeli ničesar drugega kot voljo in idealizem ter ljubezen do svojih otrok, da bi jim na ta način posredovali slovensko dediščino in vrednote.

V teku desetletij je iz skromnih prostorov, brez vsake podpore od zunaj nastal Dom z vsemi primernimi prostori, ki služi svojim namenom. Namen doma, začrtan že od začetka, je: „Povezovati slovenske rojake, buditi versko in narodno zavest, gojiti srčno kulturo in družabnost ter nuditi medsebojno pomoč“. V Domu se vrši že vsa leta slovenski šolski tečaj, čez 250 učencev je zapustilo šolo z osnovnim znanjem slovenščine. Mnogo izmed njih nadaljuje izpopolnjevanje jezika v srednješolskem tečaju, nekateri so šli na univerze in si priborili diplome.

Dom zaživi ob petkih, ker se zbira mladina, ob sobotah je šola, ob nedeljah dopoldne je v dvorani služba božja, ki je ponavadi dobro obiskana, popoldne pa zaživi

balinišče in športno igrišče z mladimi in najmlajšimi.

V nedeljo, 4. maja, bo praznovanje 37. obletnice ustanovitve Doma s celodnevno prireditvijo. Mladi, ki so prvi in drugi rod tukaj rojenih, so si izbrali geslo: „Slovenija - Tvoj sin v Argentini“. Pri kulturnem programu, ki so ga sami zamislili, bo posvečen slovenski in argentinski pesmi in poeziji. V recitacijah in petju ter v glasbi se bodo spominjali največjega slovenskega pesnika Franceta Prešerna, goriškega slavčka Simona Gregorčiča, čigar 90. letnico smrti so se pravkar spominjali v domovini in je izšla njegova knjiga „Biseri bolečine“, spominjali se bodo našega emigrantskega pesnika in pisatelja Karla Mauserja ob 20-letnici njegove smrti, še posebej bo posvečen spomenu našega rojaka Franceta Papeža ob prvi obletnici njegove smrti, pesnika in esejista, ki ga tudi v domovini priznavajo kot takega. Argentinsko poezijo bodo predstavili z delom José Hernandeza; domača folklorna skupina pa bo podala slovenske in argentinske plesne.

S tem nastopom bodo mladi pokazali, kar čutijo, da so rojeni Argentinci, da so Slovenci, da spoštujejo, cenijo in ljubijo Slovenijo, domovino svojih staršev in prednikov, da govorijo slovenski jezik, ki je edini način ohranjanja slovenstva v tujini.

Ž.

Novice s Primorske

URADNI PROTEST IN USPEH V TRSTU

Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu je v zvezi z osiromašenjem slovenskega šolstva na Tržaškem posredovalo v italijanskem zunanem ministrstvu dokument z opozorilom, da bi nameravani poseg pomenil prekršek zoper mednarodne pravne norme, ki sta jih državi sprejeli kot svojo obvezo. Slovensko zunanje ministrstvo je tudi izrazilo pričakovanje, da bo predvideno srečanje predstavnikov slovenske manjšine z italijanskim ministrom za šolstvo pripeljalo do takšne rešitve omenjenega problema, ki bo zadovoljila interese

se slovenske manjšine v Italiji in hkrati upoštevanje veljavnih dogovorov med državama.

Italijansko zunanje ministrstvo je zagotovilo, da v tej fazi ne bodo posegali v dosedanjo ureditev slovenskih šol, pa tudi zaradi napovedanega sestanka z ministrom za šolstvo Luigijem Berlinguerjem.

Pokrajinski tržaški šolski svet pa je z večino glasov zavrnil predlog šolskega skrbnika za združitev slovenskih šol, skrbnik Vito Campo pa je „zamrznil“ svoj začetni predlog.

V GREGORČIČEVI DVORANI

so podelili nagrado in priznanja dr. Frane Tončič za leto 1996, ki jih Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič podeljuje vsako leto tistim zamejskim diplomantom, ki so napisali tehtne in kakovostne diplomske naloge. Tokrat je nagrado Dr. Frane Tončič prejela mlada arhitektinja Monika Milič za diplomsko nalogo o arheoloških in arhitekturnih zanimivostih med Devinom in Štivanom, s posebnim ozirom na stari in novi devinski grad. Še tri priznanja pa so prejeli Mario Janežič, Tamara Petaros ter Alessandro Quinzi; javno pohvalo je prejela Kristina Covacio. Denar za nagrade so prispevali slovenski bančni zavodi v Italiji in generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu.

136 pa jih je bilo poškodovanih. Letos je v prometnih nesrečah v Sloveniji umrlo že 89 oseb.

LJUBLJANA - V prostorih Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU) je bilo srečanje z akademikom slikarjem Francetom Miheličem ob umetnikovi 90-letnici in predstavitev monografije o njegovem delu Na poti k mrtvemu kurentu. Na slovesnosti je spregovoril tudi predsednik SAZU France Bernik in med drugim poudaril občudovanja vredno dejstvo, da je slavljencev dočkal visoko obletnico telesno zdrav in duhovno bister ter poln svojega specifičnega, neredko ostrega humorja.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poróke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265

Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu

LEGAJO N° 3545-82

H. Yrigoyen 2742 - San Justo

PSIHOLOGINJA

Lic. Marjana Volovšek, klinična psihologinja, za mladino in odrasle, družine in pare. Av. Luis María Campos 1544 - 3. nadst. „12“ - Tel.: 784-2290

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs — odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadst. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2º B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ARHITEKT

Arh. Jure Vombergar - občinski načrti, vodstvo gradbenih del - Av. Gaona 2776, Haedo - Tel.: 443-7385

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319.

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda — Azcuénaga 77 - (1704) Ramos Mejía - Bs. As. - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA — Bm. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA — PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA — PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA — PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrtkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Srednješolski tečaj

Sestanek staršev

Predavanje: prof. Metka Mizerit
Slovenstvo, vrednota, ki mi je bila dana.

V soboto, 3. maja ob 18. uri
Slovenska hiša, Ramón L. Falcón 4158

OBVESTILA

SOBOTA, 3. maja:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

Sestanek staršev dijakov Srednješolskega tečaja v Slovenski hiši ob 18. uri. Predavanje prof. Metke Mizerit: Slovenstvo, vrednota, ki mi je bila dana.

NEDELJA, 4. maja:

Obletnica doma v Carapachayu - celodnevna prireditev.

SREDA, 7. maja:

Redni sestanek ZSMŽ namenjen 50-letnici prvih beguncev v Argentino iz taborišč, ob 16.30 uri.

NEDELJA, 8. maja

Sejsa upravnega sveta Zedinjene Slovenije ob 20. uri

SOBOTA, 10. maja:

SKA-gledališka skupina iz Slovenske vasi: Molierova „Zdravnik po sili“ ob 20. uri v Slovenski hiši.

SOBOTA, 17. maja:

Redni pouk Srednješolskega tečaja ob 15. uri.

Slovenska Kulturna Akcija
Gledališka skupina iz Slovenske Vasi

Molier:

ZDRAVNIK PO SILI

Slovenska hiša v soboto, 10. maja ob 20. uri

Slovenski Dom v Carapachayu

praznuje v nedeljo, 4. maja

37. OBLETNICO

ob 10,30 dviganje zastav in pozdrav
11,00 sv. maša za žive in mrtve člane
12,30 skupno kosilo
16,30 kulturni program, posvečen slovenski in argentinski pesmi, poeziji in folklori.

Sodelujejo s petjem Ani Rode, Cvetka Kopač, Luka in Matija Debevec
Govoril bo prof. Tine Vivod

Po programu prosta zabava na prostem, večer ob ognju.

Vabljeni!

STIK STIK STIK

Izšla je 73. številka glasila SLOGE : STIK

Vsebina: * Prisebnost v usodnem času * SLOGA raste in napreduje

* Koliko nas je, kje smo in koliko smo stari * Občni zbor Sloge

* Sreča v nesreči * Več glav več ve * Pripetljaji Jake Porenta

* Vprašanja * In še kaj ...

SLOGA DA VEČ! V SLOGI JE MOČ!

Širjenje NATA

Natov vojaški odbor, najvišji vojaški organ Severnoatlantske organizacije, je ta teden na najvišji ravni, v sestavi načelnikov generalštabov vojsk držav članic, sprejel vojsko študijo o dvanajstih državah kandidatkah za članstvo v evroatlantskem zavezništvu. Poročilo zajema vojaške vidike širitve Nata na nekdanje komunistične države, narejeno pa je bilo na zahtevo obrambnih ministrov držav članic Nata decembra lani, ko so zahtevali natančne analize za vsako od dvanajstih kandidatk posebej.

Vojaški odbor bo poročilo sedaj posredoval Severnoatlantskemu svetu, ki ga sestavljajo veleposlaniki šestnajstih držav Nata v Bruslju. Poročilo je izdelano na podlagi objektivnih podatkov in po zagotovilih članov vojaškega odbora ne vsebuje priporočil o tem, katere države so najbolje pripravljene na članstvo. Je prvi konkretni prispevek k razpravi o širitvi Nata, ki se bo končala s politično odločitvijo o izbiri kandidatke na vrhu zavezništva v začetku julija v Madridu.

Pri Natu vsebine vojaškega poročila niso pripravljene razkriti, znano je le, da zajema natančne ugotovitve o vojaški pripravljenosti posameznih kandidat in očne, kako naj bi Nato zagotovil njihovo obrambo v primeru, če bi postale članice zavezništva.

5. člen Severnoatlantskega sporazuma, znanega tudi kot washingtonski sporazum, s katerim je bilo leta 1949 osnovano zavezništvo med Belgijo, Kanado, Dansko, Francijo, Islandijo, Italijo, Luksemburgom, Nizozemsko, Norveško, Portugalsko, Veliko Britanijo in Združenimi državami Amerike, države članice obvezuje k vzajemnemu zagotavljanju obrambe. Ta člen določa, da je napad na eno ali več držav članic Nata v Evropi ali Severni Ameriki enak napadu na vse zaveznice. Zavezništvu so se v naslednjih desetletjih pridružile Grčija in Turčija (obe leta 1952), Nemčija (1955) in Španija (1982), za katera veljajo enaka pravila. Washingtonski sporazum bo veljal tudi za prihodnje nove članice, ki jim

pri Natu zagotavljajo enakopravni status in zanikajo namigovanja, da bodo nekdanje komunistične države drugorazredne članice, ker Nato na njihovih ozemljih ne namestiva namestiti svojih jedrskih instalacij in konvencionalnih sil.

Nato je po padcu berlinskega zidu in zlomu komunističnih režimov v Vzhodni Evropi ter po propadu varšavskega pakta, sovražnika številka 1 iz časov hladne vojne, začel proces povezovanja z novimi demokracijami v Evropi, iz katerega se je postopoma porodila zamisel o širitvi zavezništva z glavnim namenom razširiti območja miru, varnosti in stabilnosti v Evropi.

Med kandidatkami so sedaj najbolj prizadevne Poljska, Češka, Madžarska, Slovenija in Romunija ter baltiške države, Bolgarija in Slovaška. V Natu in državah članicah zatrjujejo, da se niso sprejeli odločitve o tem, katero ali katere od njih bodo na vrhunskem srečanju v Madridu povabili k pogajanju, ki naj bi se sklenilo z njihovo včlanitvijo leta 1999, ob 50. obletnici zavezništva.

Ob koncu dne pa se vedno znova sliši, da kocka se ni padla in da bo odločitev o izbiri kandidatke politična, nanjo bo treba počakati skoraj do madridskega vrha. Slovenska diplomacija medtem skuša prepričati čimveč zaveznic, da se bo izkazala za odgovorno, zrelo in sposobno zaveznico, če bo v Madridu prejela vabilo Nata. Bati se je predvsem možnosti, da bi se zavezništvo ne glede na objektivne kriterije odločilo za manjši krog držav v prvem širitvenem valu, in sicer v želji dokazati, da se bo proces zagotovo nadaljeval. Takšna zagotovila želijo zlasti baltiške države, pri katerih je ruski veto na članstvo v Natu najostrejši, zato jim bodo vrata Nata letos skoraj zagotovo ostala zaprta.

„Članstvo Slovenije sploh ni vprašljivo, gre samo za vprašanje časa,“ poudarjajo na sedežu zveze v Bruslju.

Po Večeru

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:

Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA

Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.

Uredniški odbor:

Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije:

za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires - Argentina

ŠKOF PERKO O NASLEDNIKU

Upam, da bom v letu in pol do dveh dobil naslednika, ki pa bo moral biti Hrvat. Slovencev je malo. Sicer pa, ko so imenovali mene, smo bili Slovenci pri Srbih zapisani bolj kot Hrvati, zdaj pa nas napadajo, da smo kot krivi za razpad Jugoslavije, je v pogovoru za zagrebški Večernji list dejal beograjski nadškof Franc Perko.

Beograjska nadškofija obsega Srbijo, (kot je bila pred prvo balkansko vojno), kjer je bilo pred desetimi leti, ko je Perko prišel tja, 34.000 katoličanov. Zdaj naj bi jih bilo le še približno 8.000. To je nadškofija, ki umira, vendar pa umrla ne bo, ker bo v njej ostalo kakih 5.000 katoličanov. Ker gre obenem za glavno mesto, nadškofije Apostolski sedež ne bo uknil, temveč jo bo pustil „životariti“, je komentiral nadškof Perko.

1. OBLETNICA SLOVENIJE NA INTERNETU

Svoj prvi rojstni dan je Slovenija na Internetu proslavila s posodobljeno grafično podobo, prijaznejše razvrščenimi informacijami in posebej za to priložnost izdelano kokošjo, ki v naročju nosi torto z eno svečko. Simpatična kokoš v narodni noši ponazarja prepoznavno geografsko obliko Slovenije, piščančki vodijo virtualnega obiskovalca skozi informacije o Sloveniji. O zelo uspešnem delovanju pričajo tudi podatki, da so si od 1. marca 1996 do konca marca 1997 virtualni obiskovalci na Internetu ogledali čez 5 milijonov dokumentov. Od tega je potovalo približno 1,5 milijona dokumentov v tujino, 3,8 milijona pa so si ogledali domači obiskovalci. Obenem so se te strani, katere naslov je

<http://www.uvi.si/slo/> ali

<http://www.ijs.si/slo/>,

razvile v najcelovitejši imenik o slovenski ponudbi na Internetu.

Tudi naš tednik se po internetu poslužuje vsakodnevnih novic, ki jih nudi Slovenska tiskovna agencija - STA, da jih lahko sveže ponudi v branje svojim bralcem.